

Jäsenrekisteri

Yhdistyslain 11 §:n mukaan sukuseuralla on oltava jäsenrekisteri. Jäseniksi rekisteröityjen yhteystietoja käytetään sukuseuran viestintätarkoituksissa. Jäsenrekisterissä on rekisteröidyn täydellinen nimi ja osoite sekä sähköpostiosoite, jos se on saatu. Tiedot on saatu rekisteröidyltä itseltään. Rekisterinpitäjä ei luovuta henkilötietoja sukuseuran ulkopuolelle.

Rekisteröidyn henkilötietoja säilytetään jäsenrekisterissä niin kauan kuin hän on sukuseuran jäsen ja poistetaan viivytyksettä sen jälkeen, kun rekisteröidyn ero sukuseurasta on astunut voimaan tai hänet on katsottu eronneeksi. Sukuseuran jäsenrekisterin käsittelytoimiseloste löytyy sukuseuran nettisivulta www.lakkojensukuseura.fi. Siellä on kerrottu mm. käsittelyn turvatoimista ja rekisteröityjen oikeuksista.

Y-DNA-tutkimukset

Lakkojen suvussa Y-DNA-testejä tehtiin kuusi kappaletta. Ne käsittävät kaikkien sukuhaarojen ne osat, jotka haarautuvat toisistaan 1700-luvun puoliväliin mennessä ja joista löytyi nykyisin elävä testattavaksi kelpaava mies. Vanhalakan I-sukuhaarasta näytteitä oli vain yksi, Vanhalakan II-sukuhaarasta näytteitä saatiin kolme ja Sydänmaanlakan sukuhaarasta kaksi.

Näytteet todistivat sukukirjan olevan oikein laaditun. Näytteistä oli todettavissa kolme erillistä sukuhaaraa. Vanhalakan suuremman eli II-sukuhaaran näytteet olivat hyvin lähellä toisiaan. Kaksi näytteistä oli täysin samoja ja kolmannessa näytteessäkin oli syntynyt vain yhden markkerin ero muihin 270 vuoden ajalta. Sydänmaanlakan näytteissä eroa oli kolme markkeria 320 vuoden ajalta.

Amerikkalainen tutkimuslaitos oli Family Tree DNA ja heidän sivustoltaan on nähtävissä tietokoneen laskemana todennäköisyys sille, miten monen sukupolven päässä yhteinen esi-isä on. Vanhalakan II-sukuhaarassa näytteenantajat ovat sukututkimuksen mukaan 6-7. serkukset. Todennäköisyydet taulukossa tuolla kohtaa ovat 92, 93 ja 98 %. Näytteen antaneet Sydänmaanlakan ovat keskenään 7-8. serkukset. Todennäköisyys taulukon mukaan on tuolla kohtaa 96 %. Prosenttiluvut ovat huomattavan korkeat, joten koko taulukko lienee virheellinen, mutta kuitenkin suuntaa antava. Suomen homogeenisellä väestöllä on aivan erilainen geeniperimä kuin amerikkalaisilla, jotka koostuvat kaikista maailman kansoista.

Vanhalakan II-sukuhaara on liian kaukana muista sukuhaaroista, jotta sen todennäköinen sukulaisuus näkyisi taulukossa. Sen sijaan Vanhalakan I-sukuhaaran ja Sydänmaanlakan ero näkyy jo taulukossa ja se on 5 ja 6 markkeria. Edellä olevien laskelmien keskiarvo varmalle sukulaisuudelle oli 95 %. Laskurin mukaan 95 % todennäköisyys Sydänmaanlakan ja Vanhalakka I:n sukulaisuudelle on 11-14 sukupolvea. Sydänmaanlakan näytteenantajat ovat sukututkimuksen mukaan 10-11. sukupolvea sukuhaaran kantaisästä Pekka Ristonpoika Sydänmaanlakasta lähtien. Sukulaisuus on siis hyvin lähellä ennen Sydänmaanlakan nykyisen sukuhaaran kantaisää Pekka Ristonpoikaa. Risto-isähän on jo 11-12. sukupolvea näytteenantajista.

Vanhalakan I-sukuhaara, joka alkujaan on mieskannalta Inkisen sukua ja Sydänmaanlakan ovat siis sukulaisia, mutta tarkka tieto sukulaisuudesta puuttuu toistaiseksi. Vanhalakan I-sukuhaarasta ei löydy Risto Lakkaa eikä Risto Inkistä, joka voisi olla Sydänmaanlakan kantaisän isä. Kuitenkin tieto, että samaa sukua ollaan, on tärkeä yhteisen sukuseuran kannalta.

Vanhalakan II-sukuhaara on sitten kokonaan oma problematiikkansa. Sukuhaaran kantaisä Heikki Yrjönpoika tuli Vanhalakkaan yhtiömieheksi. Heikki oli Vilppu Vanhalakan lankomies, siis vaimon veli, varmaan jostakin lähialueelta, kuten Y-DNA-tutkimuksestakin on pääteltävissä. Mutta mikä oli tämän Heikin suku? Vertailusivulta on pääteltävissä, että kaikista testatuista yli 5000 suomalaisesta lähimmät toisilleen ovat vain nämä kolme Vanhalakan testattua. Seuraavaksi lähimmät ovat 2 ja 3 markkerin päässä. Niissäkään ei ole luumäkeläisiä sukuja. Näytteet eivät siis vielä paljasta Vanhalakan II-sukuhaaran lähtökohtaa, mutta kun näytteet lisääntyvät, voi eteen tulla joskus joku lähisukulainen, joka auttaa sukuhaaran alkuperän selvityksessä. Yksi mahdollisuus selvitykseen on vielä asiakirja, jolla Vilppu Samuelinpoika otti Heikki Yrjönpojan yhtiömiehekseen. Sen sanatarkalla suomennoksella voisi vielä löytyä joku tarvittava tiedonmurunen.

Kaikki otetut kuusi näytettä kuuluvat haploryhmään N-M231. Kyseessä ovat karjalaiset suvut, koska kaikissa DYS537 markkerin arvo on 9. Haploryhmitys tarkentuu kaiken aikaa ja voi olla, että muutaman vuoden päästä tiedetään sukujen lähtöalue jo tarkemmin. Luonnollista kuitenkin on, että suvut Luumäelle ovat tulleet Karjalasta päin, onhan Luumäki kuulunut vanhastaan Viipurin lääniin. Hyvin kauan sitten nämä suvut ovat tulleet Lähi-Idästä Aasian ja Siperian kautta Karjalaan. Tarkempi selostus DNA-tutkimuksesta julkaistaan uudessa sukukirjassa.

Sukututkimusrekisteri ja sukukirja

Lakan suvulla on ennestään jo neljä sukukirjan aikaisempaa versiota, Ne on julkistettu 1973, 1984, 1988 ja 2001. Ennen tietosuoja-asetuksen voimaantuloa painetut sukukirjat eivät muodosta rekisteriä. Vuosi sitten voimaan tulleen tietosuoja-asetuksen mukaan jokaiselta elossa olevalta vähintään 13-vuotiaalta on saatava kirjallinen lupa tietojen julkaisemiseen sukukirjassa. Alle 13-vuotiaiden tiedot voidaan julkaista vanhempiensa luvalla.

Aikaisemmin riitti, että kirjassa julkaistut henkilöt informoitiin sukukirjahankkeesta. Nyt, jos henkilö ei reagoi julkaisupyyntöön, sitä ei saa tulkita vastaukseksi. Olen lähettänyt aikaisemmissa sukukirjahankkeissa ainakin 10.000 kirjettä eri sukujen jäsenille. Tietojen julkaisemista vastustaa vain 1 tai 2 henkilöä tuhannesta, mutta silti kirjeen on palauttanut vain noin 20 %. Loput eivät viitsi edes vastata, kun hyväksyvät tietojen julkaisemisen. Uuden asetuksen mukaan olisi nykyisin elävistä siis jätettävä 80 % pois sukukirjan tiedostoista. Niin vajaan sukukirjan julkaiseminen ei ole kovin mielekästä.

Tavanomaisten henkilötietojen osalta tietosuoja on vain elossa olevilla henkilöillä. Kuolleilla ei tätä tietosuojaa ole, joten sellainen sukukirja, joka sisältää vain kuolleiden henkilöiden tietoja, ei muodosta henkilörekisteriä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että suunnilleen 1920-luvulla syntyneet ovat vielä kirjassa mukana. Uuden sukukirjan julkaisusta päätettiin kolme vuotta sitten pidetyssä vuosikokouksessa. Kun sen jälkeen alkoi tulla tietoa uuden tietosuoja-asetuksen määräyksistä, ei hanketta vielä aloitettu. Sukuseuran hallitus on valmistautunut muutokseen ja käsitellyt viime vuonna sukukirja-asiaa. Hallitus suositteli uuden sukukirjan julkaisemista niin, että sukututkimusrekisteriä ei muodostu. Hallitus halusi kuitenkin saattaa asian lopullisen ratkaisun vuosikokouksen päätettäväksi.

Sukukirja-asiaa haluttiin sen verran jo edistää, että nyt on uudesta sukukirjasta laadittu versio, josta on poistettu kaikki elossa olevat henkilöt ja muut sellaiset osiot, joita ei ole tarkoitus toistaa uudessa sukukirjassa. Edellisestä 816-sivuisesta sukukirjasta jäi jäljelle 528 sivua. Näin päästiin paremmin kiinni uuden sukukirjan kustannuksiin, jotka on esitetty seuraavien kolmen vuoden talousarviossa, mikä käsitellään seuraavassa pykälässä.

Vaihtoehtoina siis ovat tuon karsitun version täydentäminen niistä kohdista, joissa siinä oli vielä puutteita, koska vuonna 2001 ei ollut käytettävissä kaikkia

niitä asiakirjoja, jotka nyt löytyvät jo netistä. Tällöin päädytään noin 23 painoarkin kirjaan eli 736 sivuun. Toinen vaihtoehto on täydentää aikaisempaa kirjaa elossa olevien osalta nykyhetkeen saakka ja ottaa riski mahdollisista sanktioista. Karsitun version täydentäminen alkuperäisen aikataulun mukaisesti niin, että kirja on valmiina 2022, on täysin mahdollista. Nykyisen kirjan täydentäminen täydelliseksi vie ainakin vuoteen 2025 suostumusten hankkimiseksi. Sitä paitsi kirja tulee yli 1000-sivuiseksi ja maksaa huomattavasti enemmän kuin karsitun version täydentäminen. Sukukirjojen uusimisväli on yksi sukupolvi eli 20-25 vuotta. Sen suhteen ollaan aikataulussa. Ensi vuoden alussa saadaan toivottavasti jo 1910-luvun asiakirjat nettitietokantaan. Näin mukaan saadaan myös sisällissodan tapahtumat.

Jos sukukirja ilmestyy kolmen vuoden kuluttua, niin tämä on viimeinen yhteinen tapaamisemme ennen kirjan julkistamista. Nyt on siis oikea aika ilmoittaa minulle nykyiseen sukukirjaan tapahtuneet muutokset. Olen sitä varten täällä tänään paikalla. Tiedot voi toimittaa myös nettisivujeni kautta löytyvillä osoitteilla. Seuratkaa myös sukuseuran nettisivuja, sieltä näette miten sukukirjahanke etenee.

Uuteen sukukirjaan mahtuu mukaan lisää valokuvia. Nykyisestä sukukirjasta näette mitä kuvia edesmenneistä suvun jäsenistä vielä puuttuu. Myös uusia sukutarinoita kirjaan mahtuu, nyt on aika ryhtyä niitäkin kirjoittamaan. Jos joltakin nykyinen sukukirja puuttuu, niin tänään saatte niitä täältä todella edulliseen hintaan, siis 5 eurolla. Viekää itsellenne, lapsillenne ja lastenlapsillenne omat kappaleensa. Sukukirjan tilaus tapahtuu sitten parin vuoden kuluttua ja sitä varten sukuseurasta otetaan yhteyttä kaikkiin jäseniin.

Lakkojen suvun vanhin

Edellisessä sukukokouksessa kolme vuotta sitten suvun vanhimmaksi nimettiin Kauko Elis Vanhalakka, joka oli silloin 94-vuotias. Kauko kuoli keväällä 2017 hieman ennen 95-vuotispäiväänsä. Lakan suvun vanhimmat ovat olleet keskimäärin 96-vuotiaita. Näin tälläkin kertaa. Suvun vanhin on jo kahden vuoden ajan ollut kummitätini Eeva-Maija Manninen o.s. Lakka, jonka 96-vuotispäivillä saimme olla mukana kuukausi sitten. Toiseksi vanhin ei nyt selvinnyt, koska muita 1923-1924 syntyneitä ei ole enää elossa.

Ahti Kopperi

Savo-Karjalan Sukututkimustoimisto

Ruoritie 11 82500 KITEE 0500 - 229 119

ahti.kopperi@telemail.fi

www.telemail.fi/ahti.kopperi